

Bruksela, dnia 30 listopada 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 56/2009

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO Strasburg, 23-26.11.2009

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 23-26 listopada br. w Strasburgu, omawiane były następujące tematy i poczyniono następujące ustalenia:

1. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE - Parlament zatwierdził nowelizację unijnych przepisów w dziedzinie telekomunikacji

Parlament Europejski zatwierdził istotną nowelizację unijnych przepisów w dziedzinie telekomunikacji, która wzmocni prawa użytkowników sieci telefonicznej i internetowej oraz zwiększy konkurencję między firmami telekomunikacyjnymi. Nowe przepisy, które mają zacząć obowiązywać od połowy 2011 roku, wzmocnią prawa konsumentów, zagwarantują dostęp do Internetu oraz będą chronić dane, zwiększać konkurencję i zmodyfikują zasady wykorzystywania widma radiowego.

Komisja Europejska, która nowelizację unijnych przepisów w dziedzinie telekomunikacji przedstawiła już w listopadzie 2007 roku, wyraziła zadowolenie z wyniku głosowania w PE: za przyjęciem pakietu opowiedziała się zdecydowana większość posłów, niezależnie od przynależności partyjnej (w trzecim i ostatnim czytaniu, stosunkiem głosów 510 za, 40 przeciwnych oraz 24 wstrzymujących się, Parlament przyjął propozycję ostatniej już spornej części „pakietu telekomunikacyjnego”).

„Ten pakiet legislacyjny to doskonały przykład tego, w jaki sposób praca Parlamentu jako europejskiego ustawodawcy wpływa bezpośrednio na sytuację obywateli. Jestem niezwykle zadowolony, że udało nam się przyczynić do wzmocnienia praw użytkowników sieci telefonicznej i internetowej” - powiedział przewodniczący Parlamentu **Jerzy Buzek**.

- **Gwarancje dostępu do internetu**

Ograniczenia dostępu do internetu mogą być nakładane jedynie, jeśli są one odpowiednie, proporcjonalne i niezbędne w społeczeństwie demokratycznym. Takie działania mogą być podejmowane jedynie z poszanowaniem zasady domniemania niewinności i prawa do prywatności oraz w wyniku „uprzedniej, uczciwej i bezstronnej procedury” gwarantującej wysłuchanie racji użytkownika.

„Chcieliśmy mieć pewność, że prawa obywateli nigdy nie będą lekceważone. Po raz pierwszy akt legislacyjny odnosi się do kwestii korzystania z sieci internetowej w kategoriach podstawowych praw i wolności obywatelskich” - powiedziała francuska posłanka, sprawozdawczyni dyrektywy, **Catherine Trautmann** (S-D, Francja).

Posłom udało się wprowadzić dodatkowe zabezpieczenia konsumentów w końcowej rundzie negocjacji z przedstawicielami Rady. Państwa członkowskie najpóźniej do 24 maja 2011 roku będą musiały zapewnić zgodność swoich przepisów krajowych z zapisami dyrektywy.

Nowelizacja obejmuje też:

- harmonizację systemów przyznawania częstotliwości radiowych z uwzględnieniem stopniowego przechodzenia z telewizji analogowej na cyfrową do 2012 roku.
- poprawę współpracy między krajowymi urzędami regulacji telekomunikacji
- umożliwienie tzw. „separacji funkcjonalnej”, to znaczy wydzielenia ze struktury operatora dominującego jednostki odpowiedzialnej za sprzedaż usług i produktów hurtowych z wykorzystaniem infrastruktury telekomunikacyjnej i odrębnej jednostki zarządzającej tą infrastrukturą, która zobowiązana jest do stosowania równych warunków w odniesieniu do własnej jednostki detalicznej i innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

• **Prawa konsumentów**

Już wcześniej, w maju 2009, Parlament i Rada osiągnęły kompromis w sprawie przepisów dotyczących praw konsumenckich i urzędów regulacji telekomunikacji. Konsumentcka część pakietu między innymi gwarantuje użytkownikowi prawo do zmiany operatora telefonii komórkowej w jeden dzień z zachowaniem wcześniejszego numeru telefonu. Skuteczniejsza będzie też ochrona prywatności i danych osobowych użytkowników. Pliki "cookies" będą mogły być instalowane na komputerach tylko za wiedzą i zgodą użytkownika. Nowe przepisy zapewnią też szerszy i łatwiejszy dostęp do usług telekomunikacyjnych osobom niepełnosprawnym.

• **Urzędy regulacji telekomunikacji**

Porozumienie, zatwierdzone przez Radę 26 października, objęło też propozycję, która ustanawia Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (ang. BEREC). Ma on zadbać o harmonizację rozwiązań przyjmowanych przez regulatorów krajowych w celu zapewnienia uczciwej konkurencji i wysokiej jakości usług.

• **Reakcja Komisji Europejskiej**

„Dzięki dzisiejszemu silnemu wsparciu Parlamentu Europejskiego obywatele Europy znaleźli się na pierwszym planie, jeśli chodzi o przepisy w dziedzinie telekomunikacji” – powiedziała ze swej strony unijna komisarz ds. telekomunikacji **Viviane Reding**. Jej zdaniem, jest to dobra wiadomość dla unijnych konsumentów, bo nowe prawo pomoże organom krajowym w rozwiązaniu problemów w zakresie konkurencji na rynku telekomunikacji i przyczyni się do zwiększenia wyboru.

„Dziękuję Parlamentowi Europejskiemu za wsparcie Komisji w dążeniu do osiągnięcia bardziej zintegrowanego jednolitego rynku telekomunikacji. Powołanie nowego europejskiego organu ds. telekomunikacji, BEREC, którego struktura instytucjonalna została w znacznej mierze zaprojektowana przez Parlament, jest widocznym znakiem naszego przeświadczenia, iż europejscy operatorzy i konsumenci nie powinni odczuwać istnienia granic krajowych w dostępie do sieci i usług komunikacyjnych” – dodała komisarz. Reding wyraziła przy tym przekonanie, że „prawdziwy jednolity rynek telekomunikacji stał się osiągalny dla operatorów i konsumentów (...)”.

Przyjęcie pakietu reformującego tę dziedzinę oznaczają – według Komisji – większą możliwość wyboru dla 500 milionów obywateli UE, wynikającą ze wzrostu konkurencyjności a także większy zasięg szybszych szerokopasmowych sieci internetowych w całej Unii i umocnienie prawa do prywatności w stosunkach z operatorami telekomunikacyjnymi.

Konsumenci będą mogli - wylicza dalej KE - skorzystać z nowych praw, m.in. do zmiany operatora sieci stacjonarnej lub komórkowej w ciągu jednego dnia roboczego przy zachowaniu swojego numeru; prawo do lepszej informacji na temat wybieranych przez nich usług czy też prawo do informacji na temat naruszenia bezpieczeństwa danych przez ich operatora.

Ponadto operatorzy będą musieli oferować swoim klientom możliwość podpisania umowy na najwyżej 12 miesięcy, a krajowe organy ds. telekomunikacji będą mogły ustanawiać minimalne progi jakości usług transmisji za pośrednictwem sieci, promując tym samym „neutralność sieci”.

KE podkreśla w komunikacie, że dzięki pakietowi nowych przepisów unijnego prawa, zostaną także potwierdzone i umocnione podstawowe prawa konsumentów dostępu do internetu. Nowy zapis dotyczący wolności w sieci - uwzględniony w pakiecie na wniosek Parlamentu Europejskiego - stanowi, że „w świetle podstawowych praw obywateli UE, w tym prawa do prywatności, władze krajowe nie mogą ograniczać dostępu do sieci ze względów porządku publicznego, chyba że wcześniej przeprowadzono sprawiedliwą i bezstronną procedurę oraz dokonano skutecznej i terminowej kontroli sądowej”.

- **Przyszłe działania**

Decyzja europarlamentarzystów jest wynikiem politycznego porozumienia negocjatorów PR, Rady UE i KE z 5 listopada. Dzięki temu reforma sektora telekomunikacji będzie mogła wejść w życie jeszcze w tym roku (po publikacji w Dzienniku Urzędowym UE 18 grudnia). Państwa członkowskie UE mają jednak

jeszcze 18 miesięcy (do czerwca 2011) na wdrożenie nowych przepisów do krajowego prawa telekomunikacyjnego.

Wcześniej – 25 listopada br. – pakiet podpisali przewodniczący Parlamentu Europejskiego **Jerzy Buzek** i ze strony Rady UE - szwedzka minister ds. telekomunikacji, **Åsa Torstensson**. Natomiast Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC), który ma „dbać o harmonizację rozwiązań przyjmowanych przez regulatorów krajowych w celu zapewnienia uczciwej konkurencji i wysokiej jakości usług”, ma być ustanowiony wiosną przyszłego roku.

Wspólny tekst zatwierdzony przez komitet pojednawczy:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+JOINT-TEXT+C7-2009-0273+0+NOT+XML+V0//PL>

2. REGULAMIN PARLAMENTU - Parlament Europejski przygotowany na wejście w życie Traktatu z Lizbony

Posłowie przyjęli decyzję zmieniającą regulamin Parlamentu Europejskiego, która przygotowuje Parlament na przyjęcie 18 dodatkowych deputowanych, zwiększenie uprawnień legislacyjnych i nową procedurę budżetową, nadającą Parlamentowi takie same prawa, jakie posiada Rada UE.

Zmiany w regulaminie zostały przyjęte przez Izbę na posiedzeniu plenarnym. Sprawozdawca **David Martin** (S-D, Wielka Brytania) powiedział: „Jednolity Akt Europejski przeprowadził Parlament z okresu niemowlęcego w okres dzieciństwa, Maastricht przeniósł nas w okres dojrzewania, a Traktaty z Nicei i Amsterdamu wprowadziły nas w dorosłość. Wierzę, że Traktat z Lizbony nadaje pełnię praw w pełni dojrzałemu Parlamentowi Europejskiemu”.

• 18 nowych deputowanych zasiądzie w ławach Parlamentu

18 posłów z 12 państw członkowskich zasiądzie w ławach Parlamentu Europejskiego po wejściu w życie nowego Traktatu i kiedy protokół dodatkowy zwiększający liczbę deputowanych zostanie ratyfikowany przez wszystkie państwa członkowskie. Do tego czasu kandydaci na posłów uzyskają status obserwatora, bez prawa głosowania.

Zmiany w regulaminie odzwierciedlają również wzrost uprawnień legislacyjnych Parlamentu. Na mocy Traktatu z Lizbony niemal wszystkie decyzje zapadać będą w ramach *zwykłej procedury legislacyjnej*, w której Parlament i Rada są równoprawnymi legislatorami. Zmieniona została także procedura budżetowa, gdzie Parlament uzyskał jednakowe prawa z Radą w stosunku do decyzji dotyczących budżetu UE.

Procedura powoływania przewodniczącego Komisji Europejskiej uległa zmianie, gdyż także tutaj kompetencje Parlamentu uległy wzmocnieniu. Pozostałe zmiany w regulaminie uwzględniają ponadto prawny charakter Karty Praw Podstawowych, prawo Parlamentu do inicjowania zmian w traktatach i rosnące zaangażowanie parlamentów narodowych w proces legislacyjny.

Sprawozdanie

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2009-0043+0+DOC+XML+V0//PL>

Regulamin PE

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20090714+TOC+DOC+XML+V0//PL>

3. INSTYTUCJE - Debata przed nadchodzącym szczytem UE

Podczas debaty przed najbliższym szczytem unijnych przywódców 10 i 11 grudnia posłowie rozmawiali o konferencji klimatycznej w Kopenhadze, kryzysie finansowym oraz o programie Sztokholmskim w dziedzinie sprawiedliwości i spraw obywatelskich. Posłowie są zgodni, że wraz z wejściem w życie Traktatu z Lizbony i po obsadzeniu stanowisk UE trzeba zająć się konkretnymi działaniami.

Posłowie pogratulowali nowo wybranym Przewodniczącemu Rady Europejskiej, Hermanowi Van Rompuy i Wysokiej Przedstawiciel Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Catherine Ashton.

Joseph Daul, szef centroprawicowej grupy Europejskiej Partii Ludowej z zadowoleniem przyjął mianowanie Hermana Van Rompuy na nowe stanowisko i zacytował jego własne stwierdzenie, iż „obraz Rady będzie zbudowany na rezultatach jej pracy, a ta będzie opierać się na zasadzie: krok po kroku”. Daul nazwał to działanie metodą Jeana Monneta.

Przewodniczący Socjalistów, **Martin Schulz** mówił w Parlamencie: „Jesteśmy zadowoleni, że Catherine Ashton objęła stanowisko Wysokiego Przedstawiciela. Jesteśmy drugą największą grupą w Parlamencie, dlatego chcemy mieć drugie stanowisko w Komisji”. Schulz podkreślił, iż najważniejsze są zadania, jakie czekają obydwójce mianowanych.

• Kopenhaga

W przededniu szczytu ONZ na temat klimatu **Joseph Daul** (EPP, Francja) powiedział, że „konferencji w Kopenhadze nie tylko musi postawić cele polityczne, ale również konkretne zobowiązania wyrażone w liczbach”. Wielu innych mówców powtórzyło pogląd Daula, podkreślali też potrzebę podpisania wiążącej umowy.

Martin Schulz (S&D, Niemcy) powiedział natomiast: „Nie wydaje mi się, byśmy wystarczająco dużo rozmawiali o zmianach klimatu. Inwestując w technologie przyjazne środowisku, mamy możliwość tworzenia nowych miejsc pracy. Innymi słowy zielone technologie są przyszłościowym przedsięwzięciem”.

Rebecca Harms z grupy Zielonych / EFA powiedziała, że ochrona klimatu jest postrzegana jako ciężar, jednak w rzeczywistości pojawiają się nowe możliwości, jeśli UE zdecyduje się na walkę ze zmianami klimatycznymi.

• Kryzys gospodarczy

Minister do spraw europejskich **Cecilia Malmström**, która reprezentowała w Parlamencie swój kraj pełniący obecnie przewodnictwo w UE mówiła posłom, iż: „wpływ kryzysu będzie odczuwalny jeszcze przez długi czas. Strategia Lizbońska wygasa w przyszłym roku musimy więc obrać nową strategię, która może przyczynić się do promowania trwałego dobrobytu.”

Szef Komisji Europejskiej **José Manuel Barroso** zwrócił uwagę, że Komisja przedstawiła właśnie nową strategię „2020”. Wezwał również Parlament do współpracy z Radą, tak aby do końca 2010 roku zaczął funkcjonować europejski system nadzoru finansowego.

Guy Verhofstadt (ALDE, Belgia) podkreślił, iż „potrzebujemy wspólnej instytucji nadzorującej” wskazując, że taka jest opinia parlamentarnej większości.

Lothar Bisky (Niemcy, GUE / NGL) zauważył, że „szefowie państw i rządów muszą znaleźć wyjście z kryzysu, które połączy rozwój Europy z postępowaniem społecznym”.

Timothy Kirkhope (Wielka Brytania, ECR) stwierdził, że „UE musi teraz ruszyć z miejsca i skoncentrować się na prawdziwej pracy, którą ma w zasięgu ręki: budowanie dynamicznej i konkurencyjnej gospodarki oraz stworzenie silnego, globalnego systemu handlowego”.

- **Program sztokholmski**

Kraje członkowskie Unii Europejskiej powinny wspólnie pracować na rzecz rozwiązania problemów wynikających z napływem imigrantów, walczyć z dyskryminacją, polepszyć dostęp do sądów i wzmocnić prawa więźniów - uważają posłowie do Parlamentu Europejskiego. O ostatecznym kształcie programu działań w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych na najbliższe pięć lat zadecydują szefowie rządów państw członkowskich UE na szczycie zaplanowanym na 10-11 grudnia.

4. INSTYTUCJE – Jose Manuel Barroso odpowiada na pytania o nową Komisję i politykę energetyczną

Podczas kolejnej tury pytań do przewodniczącego Komisji, szefowie grup politycznych w Parlamencie Europejskim pytali **Jose Manuela Barroso** o bezpieczeństwo dostaw gazu przed zbliżającą się zimą oraz o kalendarz powoływania nowej Komisji. Jose Manuel Barroso poinformował, że dziś otrzymał nazwiska wszystkich 27 kandydatów na komisarzy i dodał, że dziewięcioro z nich to kobiety.

Przewodniczący grupy EPP **Joseph Daul** (EPP, Francja) spytał, czy Europie podczas nadchodzącej zimy grozi kolejny kryzys gazowy oraz jakie działania podejmie Komisja, aby chronić mieszkańców. Przewodniczący Barroso odpowiedział, że system wczesnego ostrzegania uzgodniony z Rosją zapewnia wczesne identyfikowanie potencjalnych problemów.

Martin Schulz (S-D, Niemcy) pytał jak Komisja ocenia wypowiedź bułgarskiego premiera na temat delegalizacji bułgarskiej partii socjalistycznej. Przewodniczący Barroso odpowiedział, że w krajach demokratycznych powinno znaleźć się miejsce dla każdej partii politycznej funkcjonującej na demokratycznych zasadach.

Odnosząc się do proponowanej struktury organizacyjnej nowej Komisji, szef liberalów, **Guy Verhofstadt** (ALDE, Belgia) przyznał, że nie przekonują go propozycje podziału tek ochrony środowiska oraz sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Barroso odparł, że zmiany klimatyczne to temat, który zasługuje na to, aby uwzględnić go we wszystkich politykach Unii Europejskiej.

Daniel Cohn-Bendit (Zieloni/EFA, Niemcy), przewodniczący grupy Zielonych, pytał, czy na skład nowej Komisji będzie miał wpływ jej przewodniczący, czy także państwa członkowskie. Jose Barroso odparł, że to do przewodniczącego Komisji Europejskiej należy decyzja o składzie Komisji i rozdziale tek i tak zamierza postąpić.

Michał Kamiński (ECR, Polska) podkreślił, że UE musi wzmocnić politykę w zakresie wspólnego rynku i konkurencji. Przewodniczący Barroso odpowiedział, że Komisja zainicjowała konsultacje społeczne w tym zakresie, a Mario Monti przedstawi sprawozdanie z ich przebiegu i końcowych wniosków.

Lothar Bisky (EUL/NGL, Niemcy) nawiązał do głębokiego kryzysu gospodarczego i jego długoterminowych skutków i pytał, czy nowa Komisja wyciągnie wnioski z fałszywie pojmowanej gospodarki rynkowej. Jose Barroso odpowiedział, że w przyszłych działaniach nacisk położony zostanie na edukację, kształcenie ustawiczne, mobilność pracowników oraz zapobieganie wykluczeniu i ubóstwu.

Rolandas Paksas (EFD, Litwa) pytał o energetykę jądrową na Litwie. Przewodniczący Komisji poinformował, że poruszył już temat bezpieczeństwa dostaw w rozmowie z prezydentem Miedwiediewem i że Komisja Europejska pozostaje w bliskiej współpracy z władzami litewskimi.

Ryszard Czarnecki (ECR, Polska) powiedział, że jeśli chodzi o obsadzenie głównych stanowisk wykonawczych w Unii Europejskiej, to „w meczu nowa vs stara Unia Europejska mamy wynik 3:0 dla starej UE”. Podkreślił, że od 1 stycznia 2012, gdy będzie nowy przewodniczący PE, nie będzie nikogo, kto reprezentuje 12 nowych państw członkowskich. Spytał, jak przewodniczący Barroso będzie bronił tej decyzji. Przewodniczący odpowiedział, że Przewodniczący Rady i Wysoki Przedstawiciel nie są reprezentantami części, ale całej Europy. Premier Van Rompuy zdobył konsensus. Pochodzenie z Belgii kojarzy się z postawą prounijną i prowspółnotową. Na koniec dodał, że poprzez wybór Jerzego Buzka na przewodniczącego „pokazaliśmy, że te państwa te też się liczą”.

Lena Kolarska-Bobińska (EPP, Polska) spytała o zmiany w funkcjonowaniu Komisji po wejściu w życie Traktatu z Lizbony. W jej opinii pewne zmiany są niedoprecyzowane i niejasne i dlatego będzie je kształtowała praktyka. Spytała o zmiany przewidywane w najbliższych latach. Przewodniczący Barroso powiedział, że instytucje są również tworzone w praktyce. W jego opinii pan Van Rompuy i pani Ashton wniosą ducha europejskiego w funkcjonowanie UE. Pani Ashton będzie wiceprzewodniczącą KE i osobą odpowiedzialną za sprawy zagraniczne. Będzie

odpowiadała przed PE. Jeśli chodzi o innych komisarzy, będzie to zależało od państw członkowskich.

5. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH - Program sztokholmski: posłowie do PE domagają się więcej praw dla obywateli

Kraje członkowskie Unii Europejskiej powinny wspólnie pracować na rzecz rozwiązania problemów wynikających z napływu imigrantów, walczyć z dyskryminacją, polepszyć dostęp do sądów i wzmocnić prawa więźniów - uznali posłowie do Parlamentu Europejskiego w przegłosowanej dziś rezolucji określającej cele programu działań w dziedzinie sprawiedliwości i spraw wewnętrznych na najbliższe pięć lat.

O ostatecznym kształcie tzw. programu sztokholmskiego zadecydują szefowie rządów państw członkowskich UE na szczycie zaplanowanym na 10-11 grudnia.

• Walka z dyskryminacją i przestępstwami wobec dzieci

Posłowie do PE uważają, że niezbędne jest stworzenie systemu rozwiązań prawnych dla ofiar przestępstw, zwłaszcza dla ofiar handlu ludźmi oraz przemocy wobec kobiet, i wzywają do stworzenia europejskiej strategii walki z tymi patologiami. Do grup zagrożonych dyskryminacją i przestępstwami na tle rasowym należą także - zdaniem eurodeputowanych - mniejszości etniczne.

Eurodeputowani wezwali do uchwalenia dyrektywy i europejskiej strategii walki z przemocą wobec kobiet i dzieci.

W kompromisowym zapisie, wynegocjowanym pomiędzy grupami Europejskiej Partii Ludowej i Socjalistów i Demokratów, posłowie wezwali państwa członkowskie do zapewnienia pełnej swobody przepływu osób wszystkim obywatelom Unii Europejskiej, włącznie z osobami pozostającymi w związkach małżeńskich i zarejestrowanych związkach partnerskich oraz do „unikania dyskryminacji na dowolnej podstawie, włączając w to dyskryminację na podstawie orientacji seksualnej.”

• Walka z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną

Zdaniem posłów, walce z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną powinny towarzyszyć rozwiązania pozwalające zaskarżyć nieproporcjonalne do zagrożenia i niejasne zasady bezpieczeństwa, a także niewłaściwe stosowanie tych zasad. Priorytetem powinno być promowanie praw ofiar terroryzmu i zapewnienie im finansowej rekompensaty.

• Imigracja i azyl: w kierunku równego podziału obciążeń

Parlament Europejski wzywa do oszacowania możliwości poszczególnych państw członkowskich UE przyjmowania osób poszukujących azylu i do stworzenia systemu „obowiązkowej i bezapelacyjnej solidarności” w tej dziedzinie.

Zdaniem posłów niezbędna jest szersza współpraca z państwami spoza Unii Europejskiej, zwłaszcza sąsiednimi.

Posłowie podkreślili konieczność umożliwienia imigrantom dostępu do sądów, szkół, ochrony zdrowia, zapewnienia im dachu nad głową. Potępili także praktyki kolektywnego wydalania imigrantów do krajów, w których nie są przestrzegane prawa człowieka i wezwali do ustanowienia prawa pozwalającego na skuteczne zaskarżanie łamania procedur przyznawania azylu.

- **Wzmocnienie praw więźniów w Unii Europejskiej**

Posłowie domagają się ustanowienia w skali całej Unii Europejskiej minimalnych standardów przetrzymywania osób w aresztach i więzieniach, w tym zasad rekompensaty dla osób niesłusznie zatrzymanych lub skazanych. Budowa nowych więzień, mogących ograniczyć problem przeludnienia cel, powinna być wspierana z funduszy unijnych.

Rezolucja wzywa do stworzenia praw ułatwiających prowadzenie śledztw w wielu krajach członkowskich i rozwiązania konfliktów o jurysdykcję. Powinno się także stworzyć instrumenty pozwalające na wykorzystanie dowodów w sprawach obejmujących swoim zasięgiem kilka państw.

- **Ochrona danych**

Parlament Europejski opowiedział się za ustanowieniem ściślejszych i bardziej przejrzystych zasad wymiany danych osobowych między państwami członkowskimi oraz korzystania z baz danych Unii Europejskiej. Zdaniem posłów, tworzenie zbyt wielkich baz danych na poziomie Unii może doprowadzić do groźby ich wycieku.

- **Europejski Trybunał do Spraw Elektronicznych**

Posłowie zwrócili uwagę na rosnące zagrożenie przestępstwami związanymi z kradzieżą tożsamości i wezwali do stworzenia - przy udziale dostawców internetu - strategii na rzecz walki z przestępczością elektroniczną. Zdaniem Parlamentu, należy rozważyć powołanie Trybunału do Spraw Elektronicznych, wyspecjalizowanego w kwestiach związanych z tego rodzaju przestępstwami.

6. ENERGIA - Etykietowanie opon ułatwi podejmowanie świadomych decyzji przy zakupie

Począwszy od listopada 2012 roku wszystkie nowe opony sprzedawane w Europie będą klasyfikowane i etykietowane pod kątem efektywności paliwowej, przyczepności na mokrej nawierzchni i zewnętrznego hałasu toczenia. Oznakowanie opon będzie podobne do już istniejącego znakowania urządzeń AGD, a potencjalni nabywcy będą mieli możliwość porównania parametrów opon przed ich zakupem.

Parlament Europejski zatwierdził projekt rozporządzenia, po tym jak w październiku przedstawicielom Parlamentu i Rady udało się osiągnąć porozumienie w sprawie ostatecznej treści propozycji. **Ivo Belet** (EPP, Belgia), parlamentarny sprawozdawca

prac nad tym projektem, powiedział, że nowy system etykietowania zapewni wiele korzyści dla środowiska naturalnego i konsumentów, dodając jednocześnie, że dodatkowe koszty związane z jego wprowadzeniem po stronie producentów powinny być minimalne.

- **Efektywność paliwowa, przyczepność na mokrej nawierzchni, hałas toczenia**

Wzorem europejskiego systemu etykietowania energetycznego, system etykietowania opon klasyfikuje produkty w skali od A (najwyższa efektywność) do G (najniższa efektywność). Oprócz informacji o tym, w jakim stopniu opona wpływa na efektywność paliwową pojazdu, system zapewni również informacje o tym, jaka jest przyczepność opony na mokrej nawierzchni oraz o poziomie hałasu emitowanego przez oponę wyrażonym w decybelach.

Od 1 listopada 2012 roku dostawcy opon do samochodów osobowych oraz lekkich i ciężkich pojazdów dostawczych (klasy opon C1, C2 oraz C3) będą zobowiązani do informowania klientów o parametrach efektywności paliwowej, przyczepności na mokrej nawierzchni i hałasu we wszystkich technicznych materiałach promocyjnych, w tym na stronach internetowych. Obowiązek ten nie będzie dotyczył opon bieżnikowanych, opon terenowych do zastosowań profesjonalnych oraz opon przeznaczonych do montowania w pojazdach wyścigowych.

Wszystkie opony klas C1 oraz C2 wyprodukowane po 1 lipca 2012 roku i dostarczane przez producenta do dystrybutora będą musiały posiadać naklejkę lub drukowaną etykietę określającą klasę efektywności paliwowej.

Ponieważ opony w punktach sprzedaży nie są zwykle eksponowane w sposób widoczny dla nabywców, posłowie nalegali, aby w rozporządzeniu znalazł się zapis zobowiązujący sprzedawców do okazania nabywcy etykiety określającej klasę efektywności opony i aby informacje te zawarte były także na kwitach sprzedaży.

- **Opony o podwyższonej klasie zewnętrznego hałasu toczenia**

Aby promować opony o niskim współczynniku zewnętrznego hałasu toczenia Parlament Europejski zaproponował, aby piktogram ilustrujący klasę hałasu toczenia opony został przeprojektowany w sposób, który umożliwi nabywcy łatwe zorientowanie się, do jakiej klasy należy dana opona.

- **Zachęty dla bezpiecznych opon wpływających na niższe zużycie paliwa**

Decyzje dotyczące środków wprowadzających zachęty do kupowania opon o wysokich parametrach efektywności paliwowej będą podejmowane przez państwa członkowskie na poziomie krajowym. Zachęty będą mogły być wprowadzane w stosunku do opon, które spełniają wymogi klasy C w zakresie efektywności paliwowej i przyczepności na mokrej nawierzchni.

Zalecenie do drugiego czytania

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A7-2009-0076+0+DOC+XML+V0//PL>

Wspólne stanowisko Rady

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/pl/09/st14/st14639.pl09.pdf>

7. BUDŻET - Parlament Europejski zgadza się na pomoc dla zwalnianych pracowników Della w Irlandii i robotników w Belgii

Parlament Europejski zgodził się na udzielenie pomocy z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji 2.400 pracownikom likwidowanych zakładów Della w Irlandii i 2.168 tracącym pracę belgijskim robotnikom zakładów tekstylnych.

Na wsparcie pracowników Della przeznaczono 14,8 miliona euro, natomiast na pomoc dla robotników w Belgii - 9,2 miliona.

• Przypadek Della

Fabryka Della w Limerick produkowała głównie stacjonarne komputery PC, których sprzedaż spadła w pierwszym kwartale 2009 roku o 23%. W wyniku załamania na rynku pracę straciło 2.840 pracowników, z których 2.400 dostanie pomoc z Funduszu.

Zwolnienia były spowodowane kryzysem na rynku oraz decyzją właściciela fabryki o przeniesieniu produkcji laptopów, notebooków i netbooków z Limerick do Azji, głównie do Chin, gdzie koszty produkcji i zatrudnienia są znacznie niższe.

• Polski wątek

Posłowie z Komisji Zatrudnienia Parlamentu Europejskiego dociekali, czy zwolnienia w irlandzkich zakładach nie były spowodowane budową fabryki Della w Łodzi i z pomocą, jaką firma otrzymała od polskich władz. Pytali także, czy właściciela nie było stać na utrzymanie irlandzkich zakładów, skoro mógł sobie pozwolić na kupno konkurencyjnej firmy Perot Systems we wrześniu 2009 roku.

Komisja Europejska odpowiedziała, że budowa fabryki w Polsce była zaplanowana na długo przed zamknięciem zakładów w Limerick i że kupno Perot Systems nie ma związku ze zwolnieniami.

• Pomoc dla zwalnianych

W irlandzkich zakładach Della zatrudnionych było 1,7% czynnej zawodowo ludności regionu środkowo-zachodniego. W tej części Irlandii bezrobocie było wyższe od średniej krajowej jeszcze przed zamknięciem fabryki komputerów.

Pomoc z funduszu globalizacyjnego zostanie przeznaczona na szkolenia, przekwalifikowanie pracowników, pomoc w zakładaniu własnych firm, doradztwo zawodowe oraz granty edukacyjne. Wszystkie te działania będą kosztowały 22.817.000 euro, z czego EFDG pokryje 65%.

Irlandzkie władze zapewniają, że wsparcie z Funduszu nie oznacza zwolnienia firmy Dell z obowiązków, jakie nakłada na pracodawcę krajowe prawo. Pieniądze będą

wykorzystane wyłącznie na pomoc dla konkretnych robotników, a nie na restrukturyzację firm.

- **Europejski Fundusz Dostosowania Globalizacyjnego**

Państwa członkowskie uzgodniły stworzenie EFDG w grudniu 2005 roku; rok później Parlament Europejski i Rada UE przyjęły odpowiednie rozwiązania prawne, które pozwoliły na powstanie Funduszu 19 stycznia 2007 roku.

Jego celem jest wspieranie pracowników z tych regionów i sektorów gospodarki Unii Europejskiej, które są szczególnie narażone na negatywne skutki globalizacji.

Wspólnota nie wydzieliła specjalnej linii budżetowej dla Funduszu, ale zarezerwowała do jego dyspozycji kwotę do 500 milionów euro rocznie pochodzącą z innych części unijnego budżetu.

- **Do tej pory z pomocy EFDG skorzystały:**

Hiszpania, sektor motoryzacyjny - 2.694.300 euro dla 1082 zwolnionych,
Hiszpania, sektor tekstylny - 3.306.750 euro dla 1.720 zwolnionych,
Portugalia sektor tekstylny - 832.800 euro dla 1.588 zwolnionych,
Niemcy, telefonia komórkowa (Nokia) - 5.553.850 euro dla 1.316 zwolnionych,
Belgia, sektor tekstylny- 9.198.874 euro dla 2.199 zwolnionych,
Irlandia, sektor komputerowy - 14.831.050 euro dla 2.400 zwolnionych.

8. TRANSPORT - Bankructwa linii lotniczych: pasażerom należy się odszkodowanie

Pasażerom należy się kompensata, jeśli zarezerwowali lot u przewoźnika, który zbankrutował - uważają posłowie do Parlament Europejskiego.

W rezolucji przyjętej przez Parlament Europejski posłowie proponują nowelizację przepisów w taki sposób, by pasażerowie nie byli zostawiani na lotnisku bez pomocy, bez noclegu i możliwości powrotu do domu, gdy okaże się, że ich lot został nagle odwołany z powodu bankructwa przewoźnika. Posłowie proponują utworzenie funduszu kompensacyjnego. Sugerują też możliwość odwołania się do solidarności przewoźników: klienci linii, która ogłosiła upadłość mogliby kontynuować podróż na pokładzie samolotu innej linii dysponującej niewykorzystanymi miejscami na tej samej trasie przelotu.

„Wielu pasażerów nie ma środków finansowych pozwalających poradzić sobie z tego rodzaju sytuacjami. Ludzie wydają oszczędności by spędzić wakacje z rodziną i mają wrażenie, że wyrzucili pieniądze w błoto, bez swojej winy” - powiedział **Brian Simpson** (S&D, Wielka Brytania), przewodniczący komisji transportu, w czasie debaty plenarnej w ubiegłym miesiącu.

Od 2000 roku aż 77 linii lotniczych w UE ogłosiło upadłość. Tego lata zbankrutował Sky Europe pozostawiając wielu klientów bez rekompensaty za odwołanie przelotów, na które zakupili bilety.

9. ROZSZERZENIE - Strategia rozszerzenia: Bałkany Zachodnie, Islandia, Turcja

Kraje kandydujące do członkostwa w UE powinny kontynuować proces reform. W rezolucji przyjętej przez Parlament Europejski posłowie sugerują, że wysiłki powinny koncentrować się na zapewnieniu rządów prawa, wolności słowa, traktowania mniejszości etnicznych oraz walce z korupcją i przestępczością zorganizowaną.

Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie dokumentu Komisji Europejskiej na 2009 r. na temat strategii rozszerzenia dotyczącej państw Bałkanów Zachodnich, Islandii i Turcji. Autorem projektu rezolucji był włoski deputowany **Gabriele Albertini** (EPP).

Parlament podtrzymał poparcie dla strategii rozszerzania, postrzegając ją jako jeden z najbardziej skutecznych obszarów polityki UE, ale potwierdził, że konieczne jest rygorystyczne przestrzeganie kryteriów kopenhaskich, w tym w odniesieniu do zdolności integracyjnej Unii Europejskiej. Parlament uważa, że równie ważne jest wysłuchiwanie problemów i pytań obywateli.

Z zadowoleniem przyjęto działania podjęte przez władze Bośni i Hercegowiny oraz Albanii zmierzające do przyspieszenia spełnienia warunków ustalonych w strategii realizacji systemu podróży bezwizowych. Jeśli władze przyspieszą przygotowania, tak aby spełnić wszystkie odpowiednie kryteria, liberalizacja systemu wizowego w odniesieniu do tych państw mogłaby nastąpić od lipca 2010 r.

Komisja Europejska powinna jak najszybciej rozpocząć dialog z Kosowem w sprawie systemu wizowego, tak aby ustanowić plan uproszczenia i liberalizacji systemu wizowego podobny do planów działania ustanowionych dla innych krajów Bałkanów Zachodnich.

Spy o charakterze dwustronnym muszą być rozstrzygane przez zaangażowane strony. Nie powinny one same w sobie stanowić przeszkody na drodze do przystąpienia, jednak Unia Europejska powinna dążyć do ich rozwiązania przed przystąpieniem.

Parlament podkreśla, że pełna współpraca z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla byłej Jugosławii stanowi warunek podstawowy postępu państw Bałkanów Zachodnich na drodze do członkostwa w Unii oraz wzywa państwa regionu do podjęcia większych wysiłków na rzecz poprawy sytuacji mniejszości etnicznych, w szczególności Romów.

Parlament przekazał Chorwacji wyrazy uznania z tytułu stałego postępu w spełnianiu kryteriów przystąpienia do Unii oraz obowiązków wynikających z członkostwa. Posłowie z zadowoleniem przyjęli dwustronne porozumienie w sprawie rozwiązania sporu granicznego ze Słowenią i wyrażają przekonanie, że negocjacje akcesyjne mogą się zakończyć jak najszybciej. Chorwacja musi jednak wypełnić wszystkie niezbędne kryteria i wskaźniki, w tym warunek pełnej współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla Byłej Jugosławii.

Parlament wzywa Radę do działania zgodnie z zaleceniem Komisji, aby na szczycie, który odbędzie się w grudniu 2009 roku określić datę rozpoczęcia negocjacji z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii.

Parlament wyraża zadowolenie z postępów osiągniętych przez Turcję jako państwo kandydujące w zakresie spełniania politycznych kryteriów kopenhaskich. Jednocześnie jest zaniepokojony sytuacją w dziedzinie wolności słowa i wyraża ubolewanie z powodu ograniczonego postępu w obszarze wolności religijnej. Nalega na rząd, aby ustanowił ramy prawne zgodnie z europejską konwencją o ochronie praw człowieka, umożliwiające niemuzułmańskim społecznościom religijnym i alewitom funkcjonowanie bez zbędnych ograniczeń.

Parlament z zadowoleniem przyjmuje podpisanie przez Turcję umowy międzyrządowej w sprawie gazociągu Nabucco, której wdrożenie stanowi jeden z najwyższych priorytetów UE, jeżeli chodzi o bezpieczeństwo energetyczne, i wzywa do szybkiego otwarcia rozdziału dotyczącego energii w negocjacjach akcesyjnych.

10. OCHRONA ŚRODOWISKA - Kopenhaga: UE powinna pozostać liderem walki z globalnym ociepleniem

Parlament Europejski oczekuje, że na szczycie klimatycznym w Kopenhadze, w grudniu br. zapadną decyzję w sprawie ambitnego i prawnie wiążącego porozumienia, które zawierać będzie zobowiązania do redukcji emisji gazów cieplarnianych przez kraje uprzemysłowione i rozwijające się oraz zobowiązania dotyczące finansowania i kar za nieprzestrzeganie limitów.

Szefowie rządów państw UE muszą wykazać wole polityczną, aby szczyt w Kopenhadze zakończył się sukcesem, stwierdzają posłowie w przyjętej w środę rezolucji. Przyszłe pokolenia mogą nie być w stanie kontrolować zmian klimatycznych, jeśli działania w skali światowej będą się dalej opóźniać.

Parlament uważa, że w Kopenhadze strony muszą co najmniej osiągnąć wiążące porozumienie co do celów dla państw uprzemysłowionych dotyczących łagodzenia skutków zmian klimatycznych i jego finansowania oraz ustanowić formalny proces osiągania prawnie wiążącego wyczerpującego porozumienia w sprawie klimatu dotyczącego okresu po roku 2012 w pierwszych miesiącach 2010 r.

Kilka tygodni przed konferencją klimatyczną ONZ w Kopenhadze, na której zakończą się negocjacje dotyczące kompleksowego porozumienia międzynarodowego w sprawie zmian klimatycznych obejmującego okres po 2012, posłowie zaapelowali do szefów państw lub rządów wszystkich stron uczestniczących w konferencji COP 15 o nadanie tej kwestii najwyższego priorytetu i wykazanie się politycznym przywództwem.

„Unia Europejska podjęła się wiodącej roli w walce ze zmianami klimatycznymi i chcemy w niej wystąpić także w Kopenhadze. Dlatego musimy podtrzymać naszą propozycję 30% redukcji emisji CO₂ do 2020 roku”, powiedział przewodniczący Komisji Środowiska PE **Jo Leinen** (S&D, Niemcy).

W rezolucji przyjętej 516 głosami za, 92 przeciw, przy 70 wstrzymujących się posłowie stwierdzają, że porozumienie międzynarodowe powinno zapewniać osiągnięcie do 2020 r. zbiorowego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w krajach rozwiniętych, mieszczącego się w górnej części przedziału 25-40% w porównaniu z 1990 r. oraz do 2050 r. redukcji emisji dla UE oraz innych krajów rozwiniętych o 80% w porównaniu z 1990 r.

Kraje rozwijające się powinny ograniczyć wzrost swojego poziomu emisji o 15-30% poniżej obecnych tendencji. Parlament uważa, że zważywszy na ich znaczenie gospodarcze, Chiny, Indie i Brazylia, powinny zobowiązać się do osiągnięcia celów zbliżonych do tych, do których dążą kraje uprzemysłowione.

Kraje rozwinięte mają obowiązek zapewnienia dostatecznego, trwałego i przewidywalnego wsparcia finansowego i technicznego krajom rozwijającym się - wsparcie to powinno być nowym mechanizmem, dodatkowym w stosunku do ODA i niezależnym od rocznych procedur budżetowych w państwach członkowskich. Potrzebne środki finansowe szacuje się na kwotę 5-7 mld euro rocznie w początkowym okresie 2010-2012.

Zbiorowy wkład UE w działania łagodzące i realizację potrzeb dostosowawczych krajów rozwijających się nie powinien być niższy niż 30 mld euro rocznie do 2020 r.

Cele w zakresie redukcji emisji, jak i zobowiązania dotyczące finansowania powinny zostać objęte wzmocnionym systemem zgodności, w tym mechanizmami wczesnego ostrzeżenia i sankcjami.

Surowe normy w zakresie jakości projektów powinny być częścią przyszłych mechanizmów wyrównawczych w celu uniknięcia sytuacji, w której kraje rozwinięte odbierałyby niekosztowne możliwości redukcji krajom rozwijającym się.

Transport lotniczy i morski powinny zostać objęte porozumieniem przy zachowaniu takich samych wiążących celów, jak w przypadku innych sektorów przemysłu. Parlament wzywa ponadto do wystawienia na aukcję co najmniej 50% uprawnień do emisji w tym obszarze.

Krajom rozwijającym się należy udzielić znacznego wsparcia finansowego, a także pomocy technicznej i administracyjnej, aby najpóźniej do 2020 r. zatrzymać całkowity ubytek powierzchni lasów tropikalnych. PE popiera wniosek Komisji w sprawie utworzenia ogólnoświatowego mechanizmu na rzecz zmniejszenia emisji dwutlenku węgla spowodowanych wylesianiem (GFCM) na mocy Konwencji UNFCCC.

Posłowie podkreślają, że zawarcie porozumienia w Kopenhadze mogłoby dostarczyć odpowiedniego bodźca dla „nowego ładu ekologicznego zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju”, pobudzając zrównoważony wzrost gospodarczy i społeczny, wspierając ekologicznie zrównoważone technologie, energię odnawialną i wydajność energetyczną, ograniczając zużycie energii oraz tworząc nowe miejsca pracy.

Parlament wzywa Stany Zjednoczone, aby w wiążący sposób określiły cele zapowiadane podczas kampanii wyborczej. Posłowie podkreślają, że rozwijające się i gospodarki wschodzące, w szczególności Chiny, Indie i Brazylia, powinny również zobowiązać się do podjęcia odpowiednich działań łagodzących skutki w kontekście zrównoważonego rozwoju. PE z zadowoleniem przyjmuje pozytywne sygnały z Chin i zobowiązanie Japonii dotyczące zmniejszenia emisji o 25 % do 2020 r.

11. OCHRONA KONSUMENTÓW - Wyprodukowano w...

Pomysł wprowadzenia etykiety „made in” dla towarów importowanych do UE od lat budzi kontrowersje. Według zwolenników pomoże chronić europejski przemysł przed podróbkami i przedstawi kupującym czytelne informacje. Jednak Wielka Brytania i Niemcy zablokowały projekt obawiając się, iż zwiększy on obciążenia dla przemysłu i zdusi handel. Traktat lizboński daje Parlamentowi więcej do powiedzenia w sprawie handlu. Komisja handlu zagranicznego, chce preforsować obowiązek oznaczania kraju pochodzenia.

Posłowie zgadzają się, iż ochrona konsumentów wymaga przejrzystych i spójnych przepisów handlowych. Zwłaszcza obowiązek oznaczania pochodzenia towaru jest niezbędny, by klient mógł uzyskać dostęp do dokładniejszych informacji na temat społecznych i ekologicznych standardów produkcji.

Parlament chce także, by Komisja interweniowała, gdy pojawiają się dowody na fałszywe lub wprowadzające w błąd oznaczenia pochodzenia stosowane przez importerów i producentów spoza UE.

„Obecnie etykiety nie są obowiązkowe i nie obejmują produktów wszystkich kategorii. Ponadto, ponieważ nie ma obowiązku znakowania, nikt ich nie kontroluje. Dlatego pojawia się wiele manipulacji i fałszerstw, co owocuje zmniejszeniem przejrzystości dla konsumentów i podkopuje przemysł”, tłumaczy **Cristiana Muscardini** (EPP, Włochy), wiceprzewodnicząca parlamentarnej Komisji Handlu Zagranicznego.

Wciąż nie ma jednolitych zasad oznaczania pochodzenia na szczeblu europejskim. Przepisy dotyczące etykietowania „made in / wyprodukowano w” produktów importowanych spoza UE są przez to różne w poszczególnych państwach członkowskich.

W rezolucji przyjętej przez Parlament Europejski przeważającą większością głosów wezwał Komisję, by podtrzymała swój projekt opracowania nowych przepisów, które wprowadzałyby obowiązek oznaczania kraju pochodzenia niektórych produktów, takich jak tekstylia, obuwie, ceramika i meble.

Komisja przedstawiła projekt nowego prawa już w 2005 roku, ale proces legislacyjny utknął w Radzie, gdyż został zablokowany przez niektóre państwa członkowskie. Aktualizacja projektu Komisji nie miałaby zastosowania do produktów, które nie są przeznaczone do końcowej konsumpcji, ani do importu z krajów objętych umowami o wolnym handlu z UE.

Im dłużej będziemy zwlekać z wprowadzeniem obowiązkowych oznaczeń kraju pochodzenia, tym bardziej zaszkodzimy naszym konsumentom i producentom. Oprzemy się na propozycji Komisji Europejskiej z 2005 roku i rozpoczniemy procedurę współdecydowania z Radą. Parlament Europejski będzie odgrywał rolę mediatora, aż uda nam się osiągnąć zadowalające rozwiązanie, tłumaczy Muscardini.

12. PRAWA KOBIEC / RÓWNOUPRAWNIENIE - PE: Potrzebna jasna podstawa prawna dla ścigania przemocy wobec kobiet

Przemoc uwarunkowana płcią i gwałt na kobietach, w tym w związkach małżeńskich lub dokonywana przez krewnych, powinna być uznana za przestępstwo i ścigana z urzędu, to zapis z rezolucji, którą przyjął Parlament Europejski w czwartek. Posłowie zwracają uwagę na alarmującą liczbę kobiet będących ofiarami przemocy seksualnej.

Parlament Europejski wzywa państwa członkowskie do uznania przemocy uwarunkowanej płcią i gwałtu na kobietach, w tym w związkach małżeńskich i nieformalnych związkach intymnych lub dokonywanej przez krewnych płci męskiej, za przestępstwo w przypadku braku zgody ofiary oraz ściganie tego typu przestępstw z urzędu.

Posłowie wzywają państwa członkowskie do podjęcia odpowiednich działań w celu powstrzymania procederu okaleczania żeńskich narządów płciowych. Należy sprzeciwić się powoływaniu na zwyczaje lub tradycje kulturowe lub praktyki religijne jako czynniki łagodzące odpowiedzialność sprawcy w przypadkach przemocy wobec kobiet. Przemoc wobec kobiet, okaleczanie żeńskich narządów płciowych, tak zwane przestępstwa w imię honoru oraz przymusowe małżeństwa stanowią również element rzeczywistości w UE.

Przemoc mężczyzn wobec kobiet nie jest jedynie problemem zdrowia publicznego, lecz także kwestią nierówności kobiet i mężczyzn i stanowi naruszenie praw człowieka, a w szczególności: prawa do życia, bezpieczeństwa, godności, integralności fizycznej i umysłowej, a także prawa do dokonywania wyborów związanych ze sferą seksualną i reprodukcją.

PE wzywa do przedstawienia spójnego programu działań politycznych UE w dziedzinie walki ze wszelkimi formami przemocy wobec kobiet, zgodnie z planem działania Komisji Europejskiej na rzecz równości kobiet i mężczyzn. Rada i Komisja powinny zapewnić jasną podstawę prawną dla walki z wszelkimi formami przemocy wobec kobiet, a na poziomie krajowym powinny zostać opracowane spójne krajowe plany działania przeciwko przemocy wobec kobiet.

Kobiety będące ofiarami przemocy powinny mieć zapewniony dostęp do nieodpłatnej pomocy prawnej pozwalającej im egzekwować swoje prawa w całej Unii Europejskiej.

Wytyczne UE w sprawie aktów przemocy wobec kobiet i zwalczania wszelkich form dyskryminacji kobiet

<http://www.consilium.europa.eu/showPage.aspx?id=1708&lang=EN>

13. BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA - Polityczne rozwiązanie problemu piractwa u wybrzeży Somalii

Parlament Europejski odnotowuje z ogromną satysfakcją, że operacja EUNAVFOR Atalanta z powodzeniem przyczynia się do bezpieczeństwa morskiego u wybrzeży Somalii, chroniąc wyczarterowane przez Światowy Program Żywnościowy statki dostarczające pomoc dla Somalii, statki przewożące ważne ładunki dla misji pokojowej UA w Somalii i inne statki podatne na zagrożenia

Rezolucja w sprawie politycznego rozwiązania problemu piractwa u wybrzeży Somalii została przyjęta przez PE stosunkiem głosów: 479 za, 96 przeciw, przy 54 głosach wstrzymujących się.

- **Zwalczanie podstawowych przyczyn piractwa**

Parlament Europejski stwierdził, że piractwo na pełnym morzu poważnie zagraża bezpieczeństwu i naraża na szwank dostawy pomocy żywnościowej w i tak już krytycznej sytuacji humanitarnej.

Parlament ponadto podkreśla, że skuteczna walka z piractwem będzie możliwa jedynie poprzez zwalczanie podstawowych przyczyn tego zjawiska, które znajdują się na lądzie, tzn. ubóstwa i upadku państwa lub okazując pobłażliwe podejście do żądań piratów, a które można wyeliminować jedynie poprzez zapewnienie pokoju, rozwoju i budowy państwowości w Somalii.

- **Nowa operacja wspierająca szkolenie**

Eurodeputowani są zdania, że nie można poddawać się żądaniom piratów. Posłowie przestrzegają, że pobłażliwy stosunek do żądań piratów somalijskich może w przyszłości przynosić skutki przeciwne do zamierzonych i niepożądane. Dlatego Parlament Europejski uważa, że do momentu znalezienia przez wspólnotę międzynarodową politycznego rozwiązania problemu wiarygodności Somalii, jako państwa, strategia bezpieczeństwa wdrażana za pośrednictwem operacji EUNAVFOR-u Atalanta musi nadal być traktowana priorytetowo, a nawet należy przyznać większe zasoby siłom rozmieszczonym w ramach operacji.

W związku z tym wzywa Radę, by rozważyła możliwość przeprowadzenia równoległe do operacji EUNAVFOR-u Atalanta nowej operacji Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony na niewielką skalę, mającej na celu wsparcie szkolenia sił bezpieczeństwa tymczasowego rządu federalnego, co zapewni spójność podjętych inicjatyw.

- **Statki powinny zostać zarejestrowane - dla ich bezpieczeństwa**

Parlament Europejski ubolewa, że do 40% statków w regionie nie zostało zarejestrowanych w centralnej jednostce koordynacji bezpieczeństwa morskiego, co powoduje, że statki te nie są świadome konkretnych zagrożeń. Dlatego też zwraca się do państw członkowskich o dopilnowanie, by wszystkie ich statki zostały zarejestrowane i apeluje do wszystkich statków o przestrzeganie zaleceń

EUNAVFOR-u Atalanta, by zapewnić sobie jak najwyższy poziom bezpieczeństwa, a tym samym ograniczyć ryzyko ataków lub pojmania.

- **Odpady toksyczne i nielegalne połowy**

Eurodeputowani wezwali ONZ i Komisję do przeprowadzenia pełnego dochodzenia w sprawie wyrzucania toksycznych odpadów i prowadzenia nielegalnych połowów wzdłuż wybrzeża somalijskiego, do określenia odpowiedzialności na wszystkich szczeblach, do popierania starań o postawienie przed wymiarem sprawiedliwości osób odpowiedzialnych za te przestępstwa oraz do zagwarantowania kompleksowego rozwiązywania problemu zanieczyszczenia środowiska.

14. ROZWÓJ – Zwalczanie głodu na świecie

Parlament Europejski stwierdza, że w celu udzielenia pomocy głodującym ludziom, najważniejsze jest podjęcie następujących działań: zwiększenie finansowania rolnictwa, ułatwiony dostęp do pożyczek dla lokalnych rolników oraz przyjazne dla klimatu praktyki rolnicze. W opinii Parlamentu Europejskiego, szczyt FAO poświęcony bezpieczeństwu żywnościowemu, który odbył się w Rzymie w dniach 16-18 listopada 2009 r., w niedostateczny sposób poradził sobie z problemem zwalczania głodu i niedożywienia.

W przyjętej rezolucji Parlament Europejski krytykuje deklarację, przyjętą podczas światowego szczytu FAO poświęconego bezpieczeństwu żywnościowemu, za brak konkretnych zobowiązań finansowych oraz nieznaczne zainteresowanie szczytem ze strony przedstawicieli państw grupy G8. Ponadto stwierdza, że deklaracja końcowa światowego szczytu poświęconego bezpieczeństwu żywnościowemu, który odbył się w 2009 r., nie analizuje w wystarczający sposób powodów niepowodzenia w zwalczaniu głodu ani nie przedstawia konkretnych propozycji w zakresie sposobów zintensyfikowania walki z nim. Podkreśla, że według FAO wystarczyłoby inwestować 30 mld EUR rocznie, by zapewnić bezpieczeństwo żywnościowe ludności świata, która w 2050 r. będzie liczyć 9 mld osób

Parlament Europejski wzywa wszystkie państwa członkowskie do podwojenia ich zobowiązań na rzecz osiągnięcia milenijnego celu rozwoju nr 1 (ograniczenie głodu o połowę do 2015 r.) oraz popiera światowy cel zwalczania głodu i niedożywienia do 2025 r. lub w jak najkrótszym terminie. Ponadto przypomina, że światowe zapasy żywności zmalały do dramatycznie niskiego poziomu, z zapasów wystarczających na rok, które gromadzono po II wojnie światowej, do zapasów wystarczających na 57 dni w 2007 r. i zaledwie na 40 dni w 2008 r.

- **Odpowiedź Unii Europejskiej**

Unia Europejska jest jednym z największych światowych ofiarodawców pomocy rozwojowej i humanitarnej (50% w skali świata), ale w skali międzynarodowej od lat 80. udział oficjalnej pomocy rozwojowej na rzecz rolnictwa, a w szczególności pomocy niesionej przez Unię Europejską, wciąż maleje (obserwuje się obniżenie odsetka tej pomocy z 17% w 1980 r. do 3,8% w 2006 r.).

W związku z presją dotyczącą zasobów naturalnych do 2050 r. spodziewany jest dwukrotny wzrost światowego popytu na żywność, a światowa produkcja żywności będzie musiała wzrosnąć.

Głód i bieda dotyka miliarda ludzi a ponad 40 milionów ludzi umiera rocznie z głodu i wskutek ubóstwa, a co sześć sekund z tych samych powodów na świecie umiera dziecko. Ta sytuacja wywołuje zamieszki i rozruchy na całym świecie, prowadząc do dalszej destabilizacji wielu krajów i regionów.

Według FAO wystarczyłoby inwestować 30 mld EUR rocznie, by zapewnić bezpieczeństwo żywnościowe ludności świata, która w 2050 r. będzie liczyć 9 mld osób.

Parlament Europejski podkreśla, że instrument finansowy szybkiego reagowania na rosnące ceny żywności w krajach rozwijających się, na który przeznaczono 1 miliard euro na lata 2009-2011, to niezbędny pierwszy krok w kierunku zaspokojenia najpilniejszych potrzeb ludności najbardziej dotkniętej kryzysem żywnościowym. Ponadto PE jest zdania, że Komisja powinna kontrolować sposób wydatkowania środków, zapewniając, że będą one zawsze trafiały tam, gdzie są najbardziej potrzebne oraz regularnie składać Parlamentowi sprawozdania w tej sprawie.

- **Zmiany klimatyczne i rolnictwo, ułatwiony dostęp do kredytów dla lokalnych producentów**

Eurodeputowani wzywają Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia podczas nadchodzących negocjacji w Kopenhadze równoważnych mechanizmów finansowych oraz koncepcji podziału obciążeń związanych z przystosowywaniem się do zmian klimatu oraz do zwrócenia szczególnej uwagi na wykorzystanie wsparcia dla rolnictwa przyjaznego dla środowiska jako spójnego narzędzia zwalczania głodu, jak również do podjęcia skoordynowanych działań prowadzących do zahamowania wszelkiego dalszego zubożenia gleb i utraty różnorodności biologicznej – dwóch istotnych elementów systemu produkcji żywności – i do zwiększenia ogólnej wydajności światowych łańcuchów żywnościowych, i ograniczenia ilości produkowanych w ich ramach odpadów, jak i poprawy dostępu do lokalnych rynków.

Eurodeputowani są zdania, że gwarancje kredytowe Europejskiego Banku Inwestycyjnego pomogą lokalnym producentom żywności w krajach rozwijających się w dostępie do kredytów i mikrokredytów na inwestycje w materiał siewny, nawozy i mechanizmy nawadniające.

Rezolucja została przyjęta stosunkiem głosów 541 za, 28 przeciw, przy 17 głosach wstrzymujących się.

15. HANDEL MIĘDZYKRAJOWY - Pomoc makrofinansowa dla Serbii, Armenii, Gruzji i Bośni i Hercegowiny

Parlament poparł cztery rezolucje w sprawie pomocy makrofinansowej w wysokości 400 milionów euro dla Serbii, Armenii, Gruzji oraz Bośni i Hercegowiny. Fundusze

zostaną przeznaczone na pomoc tym krajom w sfinansowaniu deficytów bilansów rozliczeń zagranicznych i budżetu.

„Szybkie i zdecydowane działanie Parlamentu pozwoli Radzie na przyjęcie decyzji, co do pomocy czterem krajom w ciągu najbliższych kilku dni”, powiedział komisarz **Sim Kallas**.

Po uzyskaniu zielonego światła od Rady, te cztery kraje uzyskają prawo do otrzymania od Unii Europejskiej pomocy w wysokości: 200 milionów euro dla Serbii (w formie pożyczki), 100 milionów euro dla Bośni i Hercegowiny (pożyczka), 100 milionów euro dla Armenii (65 milionów euro w formie pożyczki i 35 milionów euro w formie grantu), oraz 46 milionów euro dla Gruzji (grant).

16. PRAWA CZŁOWIEKA - Chiny, Nikaragua, Laos i Wietnam

Parlament Europejski przyjął trzy rezolucje dotyczące ochrony praw człowieka: nawołującą rząd chiński do natychmiastowego i bezwarunkowego przyjęcia moratorium na wykonywanie kary śmierci, wzywającą prezydenta Ortegę do szanowania konstytucji Nikaragui i nawołującą władze Laosu i Wietnamu do uwolnienia obrońców praw człowieka, więźniów politycznych i więźniów sumienia.

• Chiny

Parlament Europejski uznaje pozytywną decyzję Najwyższego Trybunału Ludowego w styczniu 2007 r. dotyczącą dokonywania rewizji wyroków śmierci, ale ubolewa, że nie doprowadziło to do znaczącego spadku liczby egzekucji w Chinach. Ponadto pozostaje zaniepokojony faktem, że Chiny nadal wykonują największą liczbę egzekucji na świecie

Eurodeputowani wzywają rząd chiński do przyjęcia moratorium na wykonywanie kary śmierci, natychmiast i bezwarunkowo, co postrzegane jest jako kluczowy krok w kierunku zniesienia kary śmierci. Parlament Europejski zdecydowanie potępia egzekucje dwóch Tybetańczyków, Lobsanga Gyaltsena i Loyaka, oraz dziewięciu osób narodowości ujgurskiej, odpowiednio w następstwie wydarzeń, które miały miejsce w marcu 2008 r. w Lhasie, i zamieszek w dniach 5-7 lipca 2009 r. w Urumczy.

Parlament Europejski ponownie wzywa Chiny do ratyfikowania Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (ICCPR). Równocześnie wyraża ubolewanie z powodu częstych przypadków dyskryminującego traktowania mniejszości etnicznych i religijnych w Chinach.

Parlament ponadto apeluje, aby ponownie nawiązano szczerzy i ukierunkowany na wyniki dialog między rządem chińskim a przedstawicielami Dalajlamy, oparty na „Memorandum w sprawie prawdziwej autonomii ludności Tybetu” oraz prowadzący do pozytywnej, istotnej i znaczącej zmiany w Tybecie, spójnej z zasadami nakreślonymi w konstytucji i prawodawstwie Chińskiej Republiki Ludowej.

Parlament Europejski wzywa władze chińskie, aby podejmowały wszelkie wysiłki prowadzące do rozwoju dialogu chińsko-ujgurskiego, do przyjęcia bardziej integralnej i kompleksowej polityki gospodarczej w Sinkiangu, mającej na celu wzmocnienie własności lokalnej, oraz do ochrony kulturowej tożsamości ludności ujgurskiej

- **Nikaragua**

Parlament Europejski potępia i wyraża ubolewanie z powodu wszystkich pogróżek, zniewag i prób zastraszania, jakich doświadczyli członkowie delegacji Międzynarodówki Liberalnej, której przewodniczył poseł do PE Johannes Cornelis van Baalen, a także wyraża solidarność z członkami tej delegacji. Podczas wizyty w Nikaragui delegacja Międzynarodówki Liberalnej spotkała się z pogróżkami i zniewagami, a jej przewodniczącemu i posłowi do Parlamentu Europejskiego Johannesowi Cornelisowi van Baalenowi władze sandinistowskie zagroziły nawet wydaleniem z Nikaragui i uznały go za *persona non grata*.

Parlament Europejski wyraża ubolewanie z powodu licznych ataków i aktów prześladowania wymierzonych przeciw organizacjom obrony praw człowieka i ich członkom, a także niezależnym dziennikarzom przez osoby, siły i organy polityczne powiązane z władzami państwa.

Ponadto Parlament Europejski wzywa prezydenta Ortegę do przestrzegania postanowień konstytucji Nikaragui, która zakazuje prezydentom urzędowania przez dwie kolejne kadencje, i przypomina, że tylko ustawodawca ma prawo ogłoszenia reformy konstytucyjnej i że w żadnym wypadku nie mogą tego czynić sądy.

Ponadto, Parlament wyraża głębokie ubolewanie w związku z przebiegiem wyborów lokalnych w dniu 9 listopada 2008 r., a zwłaszcza z powodu manipulacji rządu Nikaragui mających na celu wyeliminowanie opozycyjnych partii politycznych, z powodu licznych nieprawidłowości przy głosowaniu, zarzutów oszustwa wyborczego oraz odmowy akredytacji niezależnych, zagranicznych i lokalnych obserwatorów. Dlatego eurodeputowani wzywają Komisję Europejską do wysłania misji obserwacji wyborów UE celem monitorowania najbliższych wyborów prezydenckich

Rezolucja nt. Nikaragui została poparta przez partie EPP, ALDE i ECR, podczas gdy grupy polityczne S&D, Zieloni/EFA i GUE/NGL oświadczyły, że nie będą brały udziału w głosowaniu.

- **Laos**

Parlament Europejski z zadowoleniem przyjmuje ratyfikację przez rząd Laosu Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych. Ponadto Parlament ponawia swoje żądanie niezwłocznego uwolnienia przywódców „Studenckiego Ruchu 26 Października 1999 r.”, a także wszystkich więźniów sumienia przetrzymywanych w Laosie oraz do uwolnienia wszystkich osób aresztowanych podczas próby odbycia pokojowej demonstracji w dniu 2 listopada 2009 r.

Parlament Europejski wzywa władze tajlandzkie do natychmiastowego położenia kresu przetrzymywaniu 158 uchodźców Hmong z Laosu i umożliwienie im osiedlenia

się w Tajlandii lub w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Holandii albo Australii, które to państwa już zgodziły się na ich przyjęcie. Ponadto wzywa władze tajlandzkie do dopilnowania, aby wszyscy przedstawiciele laotańskiej ludności Hmong w obozie Huay Nam Khan, którzy pragną złożyć wnioski o azyl, mieli dostęp do procedur sprawdzania i określania statusu

- **Wietnam**

Parlament Europejski potępia brutalne wypędzenie z klasztorów ponad 150 mnichów i mniszek oraz fakt, że coraz bardziej napięta sytuacja, powstała po tych działaniach wymierzonych w pokojową społeczność buddyjską, stoi w jawnej sprzeczności ze zobowiązaniami do przestrzegania akceptowanych międzynarodowo standardów dotyczących wolności wyznania, szczególnie jeśli chodzi o osoby próbujące korzystać ze swoich praw, których rząd Socjalistycznej Republiki Wietnamu podjął się przestrzegać jako członek Rady Bezpieczeństwa ONZ i przyszły przewodniczący ASEAN.

Parlament Europejski wzywa do zaprzestania wszelkich prześladowań i nękania, oraz do umożliwienia mnichom i mniszkom wykonywania religijnych praktyk buddyjskich zgodnie z tradycją buddyjskiego mnicha Thicha Nhata Hanha w Bat Nha i w każdym innym miejscu. Ponadto Parlament żąda bezwarunkowego uwolnienia Thicha Quanga Do i przywrócenia prawnego statusu Zjednoczonego Kościoła Buddyjskiego Wietnamu i jego dostojników

Parlament Europejski nalega, by rząd wietnamski zaprzestał wszelkich form represji wobec tych, którzy korzystają ze swoich praw do wolności słowa, przekonań i religii oraz wolności zgromadzeń. Ponadto wzywa rząd Wietnamu do przestrzegania jego międzynarodowych zobowiązań, które oznaczają uznanie wspólnot religijnych i swobodę praktyk religijnych, a także zwrot dóbr arbitralnie przejętych przez państwo od Zjednoczonego Kościoła Buddyjskiego Wietnamu, Kościoła katolickiego i innych wspólnot religijnych.

Ponadto Parlament zwraca się do Komisji Europejskiej i do Rady, w ramach toczących się negocjacji w sprawie nowej umowy o partnerstwie i współpracy z Wietnamem, o uwzględnienie wiążącej i jednoznacznej klauzuli o prawach człowieka i demokracji, wraz z mechanizmem pozwalającym na jej wykonanie, w celu położenia kresu systematycznym naruszeniom demokracji i praw człowieka.

17. KULTURA - Francuski film „Witamy” zdobył nagrodę LUX

Tegoroczną nagrodę Parlamentu dla europejskiego kina otrzyma film „Witamy” francuskiego reżysera, Philippe Lioreta. Historia instruktora pływania, który decyduje się pomóc młodemu kurdyjskiemu uchodźcy przebyć wąską kanał La Manche zdobyła największe uznanie posłów.

„Nagroda LUX to młoda i obiecująca inicjatywa, od której Parlament wiele oczekuje. Zależy nam, by medium filmowe inicjowało debatę nad sprawami, które interesują opinię publiczną w krajach członkowskich i podnosiło kwestie, które dotyczą nas

wszystkich, które również dotyczą Parlamentu”, mówił podczas ceremonii wręczenia nagrody przewodniczący Parlamentu, **Jerzy Buzek**.

Reżyser nagrodzonego dzieła, **Philippe Lioret** wyznał, iż sam „zmienił się pod wpływem, jaki film wywarł na francuskim społeczeństwie. Zaczynaliśmy jako filmowcy, kończyliśmy jak współobywatele”.

Film „Witamy” rywalizował w tym roku z dwoma innymi obrazami: „Wschodnie zabawy” (Bułgaria, Szwecja) i „Burza” (Niemcy, Dania, Holandia). Trzy nominowane filmy wybrało jury złożone z ludzi filmu. Zwycięzcę w głosowaniu wybrali posłowie.

Film „Witamy” (Welcome) w reżyserii Philippe'a Lioreta opowiada historię kurdyjskiego uchodźcy koczującego w Calais, który pod okiem trenera pływackiego przygotowuje się do przepłynięcia wpływ kanału La Manche. Oprócz statuetki, reżyser filmu odebrał czek na 87 tysięcy euro, która to kwota pozwoli na sfinansowanie napisów do filmu w 23 językach urzędowych UE.

Opracowała
dr Magdalena Skulimowska¹

¹ Na podstawie informacji prasowych PE oraz debat w trakcie sesji PE.